

2018 YILINDA UYGULANACAK ASGARİ ÜCRET DESTEĞİ İLE İLGİLİ USUL VE ESASLAR AÇIKLANDI

ÖZET

2016 ve 2017 yıllarında işverenlerimize verilen ve 2018 yılında da devam ettirilen asgari ücret desteğinin uygulama usul ve esasları 10.02.2016 tarih 2016-4 sayılı, 28.02.2017 tarihinde yayınlanan 2017-09 ve 20.06.2018 tarih 2018-20 sayılı SGK Genelgelerinde açıklanmıştır. Buna göre, 2018 yılında, 2018 yılı öncesi tescil edilen işyerleri için prime esas günlük kazancı 120 TL, toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 180,00 TL ve altında olan, 2018 yılında tescil edilen işyerleri için ise tüm sigortalıların çalışma gün sayısının 3.33 ile çarpımı sonucu bulunacak miktar kadar şartları taşıyan işverenlere sigortalı başına asgari ücret desteği verilecektir. Bu yılı asgari ücret desteği 01.01.2018- 30.09.2018 dönemi için verilecektir.

UYGULAMANIN USUL VE ESASLARI

GENEL HUSUSLAR:

Asgari ücret desteğinin usul ve esasları 01.01.2018 tarihinden önce tescil edilen işyerleri için farklı, 2018 yılında tescil edilen (01.01.2018 tarihinden önce tescil edilmesine karşılık 2017 yılında bildirim yapılmayan işyerleri de 2018 yılında tescil edilen işyerleri gibi değerlendirilecektir) işyerleri bakımından farklı olarak belirlenmiştir. Aşağıda her iki durum için öngörülen usul ve esaslar açıklanmıştır.

A. 01.01.2018 TARİHİNDEN ÖNCE TESCİL EDİLMİŞ İŞYERLERİ

A.1. KAPSAMA GİREN SİGORTALILAR

5018 sayılı kanununun 1 sayılı cetvelinde yer alan Genel Bütçeye Dahil Kuruluşlar dışındaki tüm işverenler, uzun vadeli sigorta kollarına (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) tabi olan sigortalılar için verilen aylık prim ve hizmet belgelerinden/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden dolayı anılan madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Dolayısıyla uzun vadeli sigorta kollarına tabi tutulmayan sigortalılar bakımından söz konusu uygulamadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

A.2. DESTEKTEN YARARLANILACAK PRİM ÖDEME GÜN SAYISI İLE ASGARI ÜCRET DESTEĞİNİN HESAPLANMASI

- 1) 2017 yılının esas alınacak ilgili ayında, yasal süresinde veya 30.11.2017 tarihine kadar yasal süresi dışında verilen veya re'sen düzenlenen asıl, ek belgelerdeki gün sayılarının toplamından iptal nitelikteki belgelerdeki gün sayısı düşülerek toplam prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır.
- 2) Asgari ücret desteğinin hesabında 2017 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen ve günlük sigorta primine esas kazanç tutarı 120 TL, toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 180,00 TL ve altında olan sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. 2018 yılından önce Kanun kapsamına alınmış ancak 2017 yılında sigortalı çalıştırmamış veya 2017 yılının en son bildirim yapılan ayından 2017 yılı sonuna kadar hiç bildirim yapılmayan işyerleri hakkında 2018 yılında tescil edilmiş/edilecek olan işyerlerine ilişkin iş ve işlemlere göre uygulama yapılacaktır.

Ayrıca, 2017 yılının aynı ve müteakip aylarında bildirimde bulunulmamış veya bildirimde bulunulmuş olmasına rağmen;

- (0) gün (0) kazanç bildirilmiş olması halinde, yapılan bildirimlerin uzun vadeli sigorta kollarına ilişkin belge türleri dışında yapılmış olması halinde, bu ayı takip eden ilk bildirim yapılmış ayın APHB'deki (Aylık prim Hizmet Belgesi) bildirimleri esas alınacaktır. Takip eden ay/aylarda da bildirim yapılmamış olması halinde bildirim yapılmayan dönemler hakkında ilk defa 2018 yılında tescil edilmiş işyeri gibi işlem yapılacaktır.

- 3) 2017 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden ve günlük prime esas kazancı 120 TL, toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 180,00 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayılarını geçmemek üzere 2018 yılının cari ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır.
- 4) Asgari ücret desteğiyle sağlanacak indirim tutarı, ilgili ayda verilecek aylık prim ve hizmet belgesindeki prim ödeme gün sayısının 3,33 TL rakamı ile çarpımı suretiyle hesaplanacak ve takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir.

- 5) 2018 yılının destekten yararlanılacak ilgili ayında yasal süresi içinde daha önce verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesi için iptal nitelikte belge verilmesi halinde destekten yararlanılacak tutar yeniden hesaplanacaktır.
- 6) Ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “linyit” ve “taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar bakımından destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısı hesaplanırken 2017 yılının aynı ayında 0510, 0520 işkolu kodlarından ve 4, 5, 35, 36 no.lu belge türlerinden bildirilen sigortalılardan prime esas günlük kazancı 240 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları ile bu sayıya % 50 ilave edilmek suretiyle bulunan prim ödeme gün sayısının toplamını geçmemek üzere cari ayda bildirilen prim ödeme gün sayısı esas alınacaktır.

ÖRNEK 1: 2018 yılı Mart ayı için yararlanılacak olan gün sayısının tespitinde 2017 yılının aynı ayında (2017/Mart ayı) uzun vadeli sigorta kollarına tabi sigortalılar için SGK’ ya verilmiş olan APHB’nin esas alınması gerektiğinden o işyerinden 2017/Mart ayında 1 sigortalı ve 30 gün olarak bildirim yapılmış olduğu varsayıldığında, değerlendirmeye esas olmak üzere 2017/Mart ayındaki APHB deki gün sayısı olan 30 gün, 2018/Mart ayı asgari ücret desteği hesaplamasında dikkate alınacaktır.

ÖRNEK 2:

2017 YILINDA BİLDİRİM YAPILAN AYLAR	BİLDİRİM DURUMU	2018 YILINDA BİLDİRİM YAPILAN AYLAR
Ocak	Bildirim var	Ocak
Şubat	Bildirim var	Şubat
Mart	Bildirim var	Mart
Nisan	Bildirim yok	Nisan
Mayıs	Bildirim yok	Mayıs
Haziran	Bildirim yok	Haziran
Temmuz	Bildirim yok	Temmuz
Ağustos	Bildirim var	Ağustos
Eylül	Bildirim yok	Eylül

Bu durumda Asgari ücret desteğinin hesabından, 2018 yılı Ocak, Şubat ve Mart ayları için 2017 yılı Ocak, Şubat ve Mart ayları, 2018 yılı Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları için 2017 yılı Ağustos ayında bildirilen günlük sigorta primine esas kazanç tutarı 120 TL, toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 180,00 TL ve altında olan

sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. 2018/Eylül ayı için 2017 yılında SGK'ya bildirim yapılmadığından 2018/Eylül ayında SGK'ya verilen APHB veya MPHB' den bildirilen gün sayısının günlük 3,33 TL ile çarpılması suretiyle bulunacak tutar kadar asgari ücret desteği verilecektir.

A.3. DESTEKTEN YARARLANMAYA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

- 1) Destekten yararlanılabilmesi için, işverenler 2018 yılına ait APHB (Aylık Prim Hizmet belgesi) veya MPHB'yi (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi) yasal süresi içinde vereceklerdir.
- 2) 2018 yılına ilişkin olmak üzere yasal süresi dışında verilen ve gün sayısını arttıracak mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerindeki kayıtlı sigortalılar için bildirilen prim ödeme gün sayıları destekten yararlanılacak günün hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. Buna karşılık yasal süresi dışında verilen ve gün sayısını azaltacak mahiyetteki (iptal niteliğindeki) aylık prim ve hizmet belgelerindeki kayıtlı sigortalılar için bildirilen prim ödeme gün sayıları destekten yararlanılacak günün hesaplanmasında dikkate alınacaktır.
- 3) 2018 yılı öncesi tescil edilmiş olan işyerleri için uygulanacak olan asgari ücret desteğinde işverenler SGK'ya vadesi geçmiş borcu olsa dahi destekten yararlanılabileceği gibi, APHB veya MPHB'den (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi) kaynaklanan prim borçlarının ödenmiş olma şartı da bulunmamaktadır.
- 4) 2018 yılı için sigorta primine esas kazancın eksik bildirildiğinin veya hiç bildirilmediğinin denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde veya mahkeme kararları neticesinde ya da kamu kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan anlaşılması halinde, 2018 Ocak ila 2018 Eylül ayları için destekten yararlanamayacağı gibi yararlanılmış olması halinde, yararlandırılan tutarlar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte geri alınacaktır.

Sosyal Güvenlik Kurumu, 2018 yılı öncesinde SGK'ya bildirişi olup borcu olan işverenlere asgari ücret desteği verirken, 2018 yılında kayıt dışı istihdama neden olan işverenlere asgari ücret desteği vermemekte, verilmiş olanları da gecikme zammı ve gecikme faiziyle geri alarak kayıt dışılığa taviz vermediğini göstermektedir.

- 5) SGK, 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamında toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyeri listelerini, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında temin ederek sisteme gerekli tanımlamaları

yapmaktadır. Bu nedenle toplu iş sözleşmesi imzalamasına rağmen söz konusu uygulamadan faydalanmadığını beyan eden işverenlerimiz varsa, bunların Çalışma Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü Sendika Üyeliği ve İstatistik Daire Başkanlığına müracaat ederek, işyerlerini, listeye eklettirmeleri gerekmektedir.

B. 2018 YILINDA TESCİL EDİLEN İŞYERLERİ

B.1. KAPSAMA GİREN SİGORTALILAR

5018 sayılı kanunun 1 sayılı cetvelinde yer alan Genel Bütçeye Dahil Kuruluşlar dışındaki tüm işverenler, uzun vadeli sigorta kollarına (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) tabi olan sigortalılar için verilen aylık prim ve hizmet belgelerinden/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden dolayı anılan madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Dolayısıyla uzun vadeli sigorta kollarına tabi tutulmayan sigortalılar bakımından söz konusu uygulamadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

B.2. DESTEKTEN YARARLANILACAK PRİM ÖDEME GÜN SAYISI VE ASGARİ ÜCRET DESTEĞİNİN HESAPLANMASI

1-2018 yılının esas alınacak ilgili ayında, yasal süresinde veya 30.11.2018 tarihine kadar yasal süresi dışında verilen veya re'sen düzenlenen asıl, ek belgeler ve beyannamelerdeki gün sayılarının toplamından iptal nitelikteki belgelerdeki gün sayısı düşülerek toplam prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır.

2-2018 yılında tescil edilmiş veya edilecek olan işyerleri bakımından bir önceki yılın baz alınacak aynı ayında işyeri kanun kapsamında olmadığından veya 2018 yılı öncesi tescil edilmiş olup 2017 yılında hiç bildirim yapılmayan işyerleri için ilgili belge türlerinden bildirilen tüm sigortalıların prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. Dolayısıyla, 2018 yılında tescil edilen işyerlerinde prime esas kazanç alt sınırı ve üst sınırları arasında bildirilen tüm sigortalıların prim ödeme gün sayıları hesaplamada esas alınacaktır.

Destekle sağlanacak indirim tutarı ise ilgili ayda verilecek aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prim ödeme gün sayısının 3,33 TL rakamı ile çarpımı suretiyle hesaplanacaktır.

ÖRNEK 3:

01.03.2018 tarihinde tescil edilen S Şirketi

2017 Yılı Belge Türleri	Sigortalılar	2018 yılı Gün Sayısı	Toplam SPEK Tutarı
1 No.lu Belge Türü	A sigortalısı	30 gün	2.029,5
1 No.lu Belge Türü	B sigortalısı	30 gün	5.000
1 No.lu Belge Türü	C sigortalısı	30 gün	6.000
1 No.lu Belge Türü	D sigortalısı	30 gün	17.000
2 No.lu Belge Türü	E sigortalısı	30 gün	2.029,5

Örnekte görüleceği üzere işyeri 2018 yılında tescil edildiği için SPEK alt sınırı ile SPEK üst sınırı üzerinde olan tüm sigortalılar yönünden asgari ücret desteği verileceğinden, işveren A, B, C sigortalılar yönünden asgari ücret desteğinden yararlanacakken, SPEK üst sınırı üzerinden bildirim yapılan D sigortalısı ile 2 no.lu belge türünden bildirilen sigortalı yönünden asgari ücret desteğinden yararlanamayacaktır. Buna göre işveren $90 \times 3,33 = 299,7$ TL asgari ücret desteği alacaktır.

İlgili ay için verilecek aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar prim hizmet beyannamesindeki prim ödeme gün sayısının 3,33 TL rakamı ile çarpımı suretiyle hesaplanan destek tutarı, takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir.

B.3. DESTEKTEN YARARLANMAYA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

- 1) Destekten yararlanılabilmesi için 2018 yılına ait aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar prim hizmet beyannamesinin yasal süresinde verilmesi gerekmektedir. Buna göre yasal süresi içinde verilen asıl ve ek belgelerdeki toplam gün sayısından yine yasal süresinde verilen iptal belgelerindeki gün sayısı düşülerek yararlanılabilecek prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır.

Yasal süresi dışında verilen ve gün sayısını arttıracak mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bildirilen prim ödeme gün sayıları destekten yararlanılacak günün hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

- 2) APHB veya MPHB'nin yasal süresi içinde verilmemesi halinde belgelerin yasal süresinde verilmediği aylar için destekten yararlanılamayacaktır.
- 3) 2018 yılında tescil edilmiş/edilecek olan işyerleri ile 2017 yılından önce Kanun kapsamına alınmış ancak 2017 yılında sigortalı çalıştırmamış veya 2017 yılının en son bildirim yapılan ayından 2017 yılı sonuna kadar hiç bildirim yapılmayan işyerleri için asgari ücret desteğinden yararlanılması bakımından;
 - 3.1. Aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içinde verilmesi
 - 3.2. Ödeme vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcunun bulunmaması veya borcun 6183 sayılı Kanununun 48. maddesine göre taksitlendirilmiş olması
 - 3.3. Tahakkuk edecek olan sigorta primlerinin de yasal süresi içinde ödenmesi, gerekmektedir.
- 4) SGK'ya vadesi geçmiş borcu bulunan işverenin, borcunu ödemesi veya 6183 sayılı Kanununun 48. maddesine göre taksitlendirmesi halinde, yasal verilme süresi geçmemiş ilk aylık prim ve hizmet belgesinden başlamak üzere diğer koşulların sağlanması kaydıyla destekten yararlanması mümkün olacaktır.
- 5) Denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde veya mahkeme kararları neticesinde ya da kamu kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan;
 - 5.1. 2018 yılı için çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği
 - 5.2. Prime esas kazancını eksik bildirdiği
 - 5.3. Bildirdiği sigortalıları fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işverenlerin, Asgari ücret desteğinden yararlanması mümkün bulunmadığı gibi 2018 yılında yararlanılmış destek tutarı olması halinde ise yararlandırılan tutarlar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte geri alınacaktır.

C. SİGORTA PRİMLERİNİN İŞVEREN VE SİGORTALI HİSSELERİNİN TAMAMININ DEVLET TARAFINDAN KARŞILANDIĞI DURUMLARDA VERİLECEK DESTEK TUTARI

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 2. maddesi ile 4447 sayılı Kanunun 50. maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen teşvikler kapsamında sigortalı istihdam ediliyor olması halinde, işverenlerin bu kapsamdaki sigortalıları için ödeyeceği sigorta primlerinin Hazinece karşılanacak tutardan az olduğu durumlarda, sadece işverenin ödeyeceği tutar kadar asgari ücret desteğinden yararlanılabilecektir.

7103 sayılı Kanunla getirilen 4447 sayılı Kanunun geçici 19. ve 20. maddelerinde yer alan “bu teşviklerden yararlandırılan sigortalılar için bu madde kapsamındaki destekten yararlanan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz” hükmü uyarınca 17103-27103-37103 kanun numaralarından yararlanan sigortalılar için asgari ücret desteğinden yararlanılamayacaktır.

Geriyeye yönelik olarak kanun türü değişikliği yapıp yeni belgelerini 687, 17103, 27103, 37103 olarak veren işverenlerimiz, yararlandıkları sigortalılar yönünden asgari ücret desteğinden yararlanamayacakları için asgari ücret destek hesaplamalarının yeniden yapılması gerekmektedir. Bu nedenle geriye yönelik olarak kanun türü değişikliği yapmaları halinde bu hususu gözönünde bulundurmaları gerekir.

D. ALT İŞVERENİ BULUNAN İŞYERLERİ VE ALT İŞVERENLERLE İLGİLİ İŞLEMLER

5510 sayılı Kanun uyarınca alt işverenler için müstakil işyeri dosyası tescil edilmediğinden ve alt işverenler sosyal sigorta yükümlülüklerini asıl işverene ait işyeri dosyası üzerinden yerine getirdiklerinden, alt işvereni olan işyeri dosyalarında alt işverenlerin kendi çalıştırmış oldukları sigortalılarının asgari ücret desteğinden yararlanmaları için alt işverenlerin 7103 sayılı Kanunun uygulanacağı 01.01.2018-30.09.2018 döneminde faaliyetine devam ediyor veya faaliyete yeni başlayacak olması gerekmektedir.

Bu nedenle alt işverenler için uygulanacak olan asgari ücret desteğinin alt işverenlerin kendilerine ait alt işverenlik tescillerinin;

- 01.01.2018 tarihinden önce yapılmış olması ve 2018 yılında da faaliyetine devam ediyor olması halinde (A) bölümünde açıklanan usul ve esaslar,
- 01.01.2018 tarihinden sonra yapılmış/yapılacak olması halinde ise (B) bölümünde belirtilen usul ve esaslar dikkate alınarak her bir alt işveren için ayrı ayrı uygulanacaktır.

E. EV HİZMETLERİNDE 10 GÜN VE DAHA FAZLA SÜREYLE SİGORTALI ÇALIŞTIRAN İŞVERENLER

Ev hizmetlerinde 10 gün ve daha fazla süreyle sigortalı çalıştıran işverenler yukarıdaki bölümlerde açıklanan usul ve esaslar dahilinde aynı diğer işverenler gibi asgari ücret desteğinden yararlanırlar.

F. ASGARI ÜCRET DESTEĞİNİN SİGORTA PRİM BORÇLARINA MAHSUP VEYA İADE EDİLMESİ

5510 sayılı Kanuna geçici 75'inci maddesi uyarınca verilecek destek tutarı takip eden ayda tahakkuk edecek prim borçlarına mahsup edilmekle birlikte, 2018/Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarına ilişkin hak edilen tutarlar toplu olarak işverenlerimizin 2018/Mayıs ayı tahakkuklarına mahsup edilmiştir. İşverenlerimizin, ödeyecekleri prim miktarından fazla asgari ücret destek tutarı olması halinde, artan tutarlar sonraki aylarda ödenecek prim borçlarına mahsup edilecektir.

Asgari ücret desteğiyle sağlanacak prim tutarı, ilgili ayı takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir. İşverenin 30.11.2018 tarihine kadar mahsup edilecek prim borcunun olmaması dolayısıyla alacaklı olması durumunda, alacaklı olduğu tutar, işverenin SGK'da tescilli başka işyerlerinin sigorta primi ile idari para cezasına mahsup edilecektir. Mahsup edilecek başka borcunun olmaması durumunda, alacaklı tutar iade edilecektir.

Ayrıca işyerlerinin 2018 yılının herhangi bir ayında kanun kapsamından çıkmış olması sebebiyle destek tutarının kanun kapsamında çıkmış işyerinin borcuna mahsubunun yapılmaması halinde, asgari ücret destek tutarının işverene iade veya başka işyerinin borcuna mahsubu için 2018 yılının Kasım ayı beklenilmeksizin işlem yapılacaktır.

Saygılarımızla...

["Asgari Ücret Desteği" ile ilgili 2018/20 Sayılı SGK Genelgesi tam metni...>>>](#)